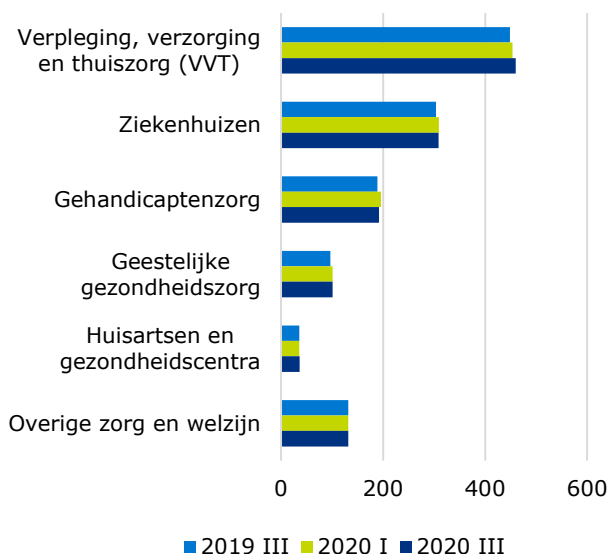

Barometer Arbeidsmarkt Zorg

Maart 2021

De coronacrisis heeft een grote impact op het werk in de zorg. Aanvankelijk werd de banengroei afgeremd, maar desondanks neemt de werkgelegenheid nog steeds toe. Meer banen en vacatures in de zorg betekent ook een grotere uitdaging om in die groeiende personeelsbehoefte te voorzien. Snelle matching en korte opleidingen helpen hierbij.

Aantal banen van werknemers (x1000)

Bron: CBS/AZW Statline (voorlopige cijfers)

Snel herstel banengroei in de zorg

In 2020 waren er meer dan 1,2 miljoen banen van werknemers in de zorg (exclusief zelfstandigen). De zorgsector is een van de grootste werkgevers in Nederland. De afgelopen jaren groeide de werkgelegenheid in deze sector gestaag. In 2020 heeft de coronacrisis de banengroei wel afgeremd, maar aan het eind van het derde kwartaal waren er toch in elke branche binnen de zorg meer banen voor werknemers dan een jaar eerder. Het duidelijkst was die toename te zien in de branche verpleging, verzorging & thuiszorg (VVT).

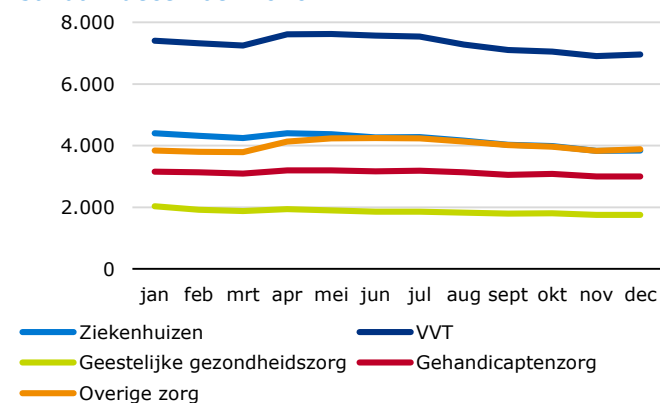
Werkgelegenheidsgroei zet door

Voor 2021 wordt een beperkte toename van het aantal werknemers in de zorg als geheel verwacht, er van uitgaande dat het coronavirus geleidelijk wordt teruggedrongen. Dit blijkt uit prognoses van UWV en van AZW (Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn). Groei zit vooral in verpleging & verzorging, maar ook in de thuiszorg, de geestelijke gezondheidszorg en bij huisartsen & gezondheidscentra.

Na 2021 wijzen de prognoses van AZW voor meerdere jaren op groei in alle branches van de zorg, vooral in verpleging & verzorging.

Bronnen: [prognoses AZW](#) en [prognoses UWV](#)

Ontwikkeling WW-uitkeringen zorgbranches Januari-december 2020

Bron: UWV (branches op basis van SBI-indeling)

Eind 2020 bedroeg het aantal WW-uitkeringen uit de zorg bijna 19.500. Dat waren er duizend minder dan eind februari, net voor het begin van de coronacrisis. Terwijl het totaal aantal WW-uitkeringen in alle sectoren in die periode opliep met 19%, daalde het in de zorg dus met 5%.

Het aantal WW-uitkeringen nam iets toe aan het begin van de coronacrisis. Aan de ene kant was er meer zorg nodig voor coronapatiënten, aan de andere kant werd er zorg uitgesteld of afgeschaald en kregen zorgaanbieders te maken met beperkingen door coronamaatregelen.

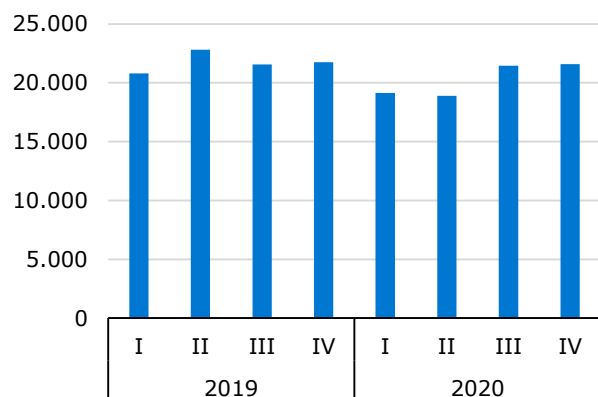
Daardoor werd sommige zorg tijdelijk niet of beperkt geleverd. Denk aan thuiszorg, tandartsen en fysiotherapeuten, of operaties die werden uitgesteld. Vooral in april leidde dat tot een toename in de WW vanuit alle zorgbranches. Na aanpassingen om het werk coronaproef te maken en versoepelingen in de maatregelen kon veel werk in de zorg weer worden opgepakt.

Steeds meer openstaande vacatures

Terwijl de totale vacaturemarkt in 2020 fors onderuit ging viel dat in de zorg mee. De afbeelding laat de aantallen openstaande vacatures voor zorgberoepen zien, aan het eind van elk kwartaal.

Openstaande vacatures zorgberoepen

Schatting UWV totale vacaturemarkt

Bron: UWV (obv Jobfeed/CBS)

In 2019 stonden er doorlopend veel vacatures open voor zorgberoepen. In de eerste helft van 2020 zakte dat wel terug, maar de daling bleef beperkt en in de tweede helft van het jaar lag het aantal openstaande vacatures al weer op hetzelfde niveau als in 2019.

Van de 21.600 openstaande vacatures eind 2020 zijn de meeste voor verzorgenden ig (19%), groeps- en woonbegeleiders (10%) en algemeen verpleegkundigen (10%). Ook zijn er relatief veel vacatures voor huishoudelijk medewerkers thuiszorg, gz-psychologen & psychotherapeuten en voor gespecialiseerd verpleegkundigen.

In alle arbeidsmarktregio's zijn veel vacatures in de zorg moeilijk vervulbaar. Dat betekent goede baankansen voor werkzoekenden. Veel zorgberoepen staan dan ook op de lijst Kansrijke beroepen van UWV. De volgende tabel bevat een selectie van meest kansrijke beroepen.

Kansrijke zorgberoepen

- Huishoudelijk medewerkers thuiszorg
- Verzorgenden individuele gezondheidszorg (ig)
- Algemeen verpleegkundigen
- Gespecialiseerd verpleegkundigen (o.a. dialyse, IC)
- Verpleegkundigen psychiatrie, GGZ
- Wijkverpleegkundigen
- Anesthesiemedewerkers en operatie assistenten
- Radiodiagnostisch laboranten
- Verpleegkundig specialisten
- Specifieke medisch specialisten (o.a. specialisten ouderengeneeskunde, artsen verstandelijk gehandicapten, psychiaters)
- Tandartsen
- Bedrijfsartsen
- Gz-psychologen, klinisch psychologen, eerste lijns-psychologen

Bron: [UWV Kansrijke beroepen, december 2020](#)

Voor de meeste van deze beroepen is een opleiding nodig op minimaal mbo-3 niveau of zelfs op hbo/wo-niveau. Dat is een flinke drempel voor werkzoekenden, maar soms is een tussenstap mogelijk. Zo zijn de kansen bijvoorbeeld ook goed voor helpenden (niveau 2) die kunnen doorstromen naar verzorgende ig op niveau 3.

Mogelijkheden voor (zij-)instroom in de zorg

De coronacrisis heeft de personeelstekorten in de zorg verscherpt. In 2020 zijn daarom verschillende nieuwe initiatieven gestart. **Extra handen voor de Zorg** beoogde in de coronacrisis snel vraag en aanbod (bij voorkeur met een zorg-achtergrond) bij elkaar brengen. Dat lukt redelijk, maar vraag en aanbod sluiten niet altijd op elkaar aan. Zorgorganisaties zochten vorig jaar het meest naar verzorgenden, (IC-)verpleegkundigen en helpenden

in de zorg. Mensen die zich aanboden zijn na het volgen van crisisscholing vooral ingezet om het werkzame personeel te ondersteunen.

Om mensen sneller en beter inzetbaar te maken voor de zorg is de **Nationale Zorgklas** opgericht. Die biedt een korte online training of snelcursus voor iedereen die in deze crisistijd wil meehelpen in de zorg, ongeacht hun achtergrond. Ook is er een leerroute om in maximaal 6 maanden een mbo certificaat te halen op niveau 2 of 3.

Vóór corona waren er in veel regio's ook verkorte **opleidingstrajecten voor zij-instromers**, bijvoorbeeld tot helpende of verzorgende ig. Reeds bestaande trajecten liepen soms nog door, maar de werving voor nieuwe groepen werd regelmatig 'on hold' gezet. Dat had vooral te maken met een gebrek aan begeleidingscapaciteit. Waar mogelijk starten deze trajecten nu weer op.

Een ander initiatief zijn de tijdelijke **coronabanen** in de zorg. Werkgevers kunnen subsidie krijgen om mensen tijdelijk in te zetten in bepaalde ondersteunende functies zoals gastheer-/vrouw, zorgbuddy of ondersteuner van zorgmedewerker. Mede door de lage instapdrempel bieden zich veel mensen aan voor deze banen. Vooral coronabanen met een leereenheid van de nationale zorgklas kunnen een begin zijn naar duurzame instroom in de zorgsector.

Verder is er op dit moment extra vraag naar mensen voor het organiseren en uitvoeren van coronatesten, bron- en contactonderzoek en het vaccinatieprogramma. Dit zijn niet alleen medische functies, denk bijvoorbeeld ook aan ontvangstmedewerkers of medewerkers voor de afsprakenlijn. De omvang en duur van deze vraag is sterk afhankelijk van de coronasituatie en wordt nu vooral via uitzendbureaus ingevuld.

Bronnen: [Extra handen voor de Zorg](#) ; [Advies commissie Werken in de Zorg](#) ; [Nationale Zorgklas](#) ; [Coronabanen in de zorg](#)